

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neratificate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
OROUURI de ANUNȚURI:
la Viena la M. Duker Nachf.,
H. Angewald & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelik,
la Sibiu la A. V. Golber-
ger, Elgoin Bernat, Iuliu Le-
ppold (VII Erásbét-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
completă pe o coloană 10 bani
într-o publicație. Publicări
mai dese după tariful și învo-
ia. — RECLAME pe pagina
1-2 o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
cile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 44

Brașov, Duminecă 24 Februarie 8 Martie

1908.

Decamdată bat apa în piua.

Toate ziarele ungurești discută schimbarea la față a vestitului curuț Barabas Bela și fac contemplațiile și observațiile lor asupra drumului pe care acest politician l'a făcut în așa scurt timp din Arad, cuibul celor treisprezece martiri, până la Viena.

Până acum Barabas era cel mai mare intransigent în ce privește programul dela 1848, kossuthist. „Jos” e cel ce stau pe baza dela 67, era deviza lui. Acum de când a umblat pe la Viena, urcând scările palatului și luând parte la prânzurile împărațestești, ca membru și președinte al delegației ungare, i-s'a lărgit cercul de vedere într'atât, încât vede deja în politica dela 1848, o piedecă pentru întărirea economică a Ungariei. — Numai acolo, la Viena, i-s'au deschis ochii lui Barabas, cât de mare și puternică este dezvoltarea economică a Austriei, și cât de săracă e Ungaria pe lângă ea, și astfel a prins rădăcină în creierii lui părerea, că pe câtă vreme cei din Ungaria vor judeca din punctul de vedere de drept public chestiunile economice, ei vor fi și vor rămânea impotenți. Aceste le-a comunicat Barabas în coloarele camerei mai multor deputați unguri, drept convingerea sa, și a stârnit astfel discuțiunea de față.

N'ași fi crezut — scrie Hollo în foaia sa — că va trebui vreodată să lămurim pe Barabas despre aceea, că lupta de drept public am purtat-o și o purtăm în primul rând tocmai pentru interesele economice ale națiunii.

Hollo poate să aibă dreptate într-un cât privește intențiunile finale ale combatanților pentru dreptul public. Dar apoi trebuie să dea dreptate și Croaților, cari luptă pentru dreptul de limbă al lor că o fac fiindcă dela aceasta atârână nu numai existența sa ea națiune ci și interesele lor economice.

Cu toate acestea Hollo cu ai săi 'au năpustit din nou asupra Croa-

ților fiindcă au reluat firul apărării dreptului lor de limbă. În ședința de ieri a camerei, atât în cea publică cât și în cea secretă, s'a învârtit discuțiunea iarăși în jurul chestiunii, dacă și în ce măsură au drept Croații a se folosi de limba lor în parlament? — Polonyi a atacat în ședința publică măsura luată mai înainte de cameră ca să se aducă tălmăci și să se dea voie Croaților a vorbi în limba lor, iar vorbirile să fie introduse în ziarul camerei. Președintele Justh a declarat, că de tălmăci are lipsă spre a controla vorbirile croate și că aceste vorbiri după lege sunt admise. Ugron a pledat pentru susținerea statului quo și ca să se respingă propunerea lui Polonyi, că deciziunea din sesiunea trecută a camerei să fie supusă unei nouă deliberațiuni și hotărâri.

Nemulțumiți cu respingerea propunerii lui Polonyi din partea majorității, soții săi disidenți au cerut o ședință secretă pentru ca să se discute două lucruri: că regulamentul camerei nu se practică uniform de presidenți și că e timpul suprem ca, lăsându-se la o parte proiectul de revizuire a lui Nagy, să se i-a în discuțiune proiectul de revizuire ce l'au pregătit la timp comitetul executiv al coaliției în contra proiectului prezentat de contele Tisza. A învins firește și în ședința secretă părerea majorității, apărată de Ugron, care nu vede nici o deosebire în practicarea regulamentulului din partea presidenților, și nu vrea să renunțe la proiectul lui Nagy Emil. A vorbit pe la sfârșit și contele Andrassy, a desavuat pe Farkashazi și pe ceilalți cari au cerut ședința secretă și a declarat, că dânsul nu vrea să intre în cursa ce i se pune și nu vrea să lucreze în favorul obstrucției.

Disidenții bat așadar deocamdată apa în piua.

Programul activității dietei. În ședința clubului independist ministrul Wekerle a declarat că după votarea bugetului se vor lua în desbatere proiectele reformelor dărilor. La începutul anului 1909 va urma

desbaterea reformei electorale, iar alegerile nouă se vor face în primăvara sau în toamna anului 1910 sau... la vara cailor.

Audiența contelui Tisza. Alaltăieri a fost primit în audiență de Maj. Sa contele Stefan Tisza. »Neues Wiener Tageblatt« publică o convorbire cu Tisza. Acesta desmente, că audiența lui la împărat ar fi avut vre-un caracter politic.

Situația în Croația. Deputații croați, Banul Paul Rauch și vicebanul Czankovics au sosit Joi la Budapesta, unde au format obiectul de discuție în culoarele camerei deputaților. Unii dintre deputații croați au declarat între altele, că au convingerea că dieta croată va fi amânată imediat după convocarea ei.

Grecii sar în ajutor lui Apponyi! La congresul alianței științifice universale (»Allianz der Wissenschaften«) ținut la 27 Febr. n. c. în Atena, la propunerea Ungurului Lud. Toth, secretar de senat al Tablei reg. și membru al Academiei spaniole, a ales pe groful Apponyi unanim președinte de onoare și a enunțat, că congresul în numele său, ca și în numele întregii națiuni grecești consideră de-o cinste de a putea numi pe groful maghiar președinte de onoare al său.

Această distincțiune i-au făcut-o Grecii lui Apponyi, ca să-i de-a chipu satisfacție pentru atacurile »nemeritate« ale lui Björnson.

Cine ar fi crezut că tocmai din clasică patrie a lui Alcibiade și Lycurg ii va veni ajutor grofului maghiar șovinist.

Și-au dat așadar mâna cei mai încarnați șoviniști ai veacului, în care trăim: șoviniștii maghiari ai lui Apponyi cu șoviniștii »palicari« din Atena!

Mai poate fi scăpare pentru Români și românism?

»Războiul național slav«. Cu prilejul a 30-a aniversării a păcii dela San-Stefano »Novoje Vremia« publică un articol, care se încheie cu următoarele cuvinte caracteristice:

»În umilirea ce ne-a impus-o soarta în războiul contra Japoniei, putem să ne a ducem aminte cu fruntea senină și cu sufletul curajos de războiul din 1877, ca de un război național slav. Avem dreptul să nădăjduim renașterea noastră, în puterea noastră și în dragostea frățească a popoarelor slave liberate. Orice furtuni s'ar deslănțui în jurul nostru, știm că nu suntem

singuri; că vița slavă crește, că crucea cu inscripția: »In semnul acesta vei birui« și pe care au văzut-o războinicii lui Constantin, pentru noi Rușii și pentru neamul slav strălucște în înălțimile cerului și poartă inscripția: »In unirea slavă stă puterea«.

Din dieta ungară.

În ședința de alaltăieri a dietei, a luat cuvântul, precum știm, și deputatul Buza Barna, care între altele a acuzat pe fostul ministru de justiție, că el a adus pe Croați în cameră și că deputații Supillo și Dr. V. Lucaciu sunt dușmani ai patriei.

Deputatul Lucaciu s'a simțit dator a răspunde în aceiași ședință deputatului Buza, zicând între altele:

»Dl deputat a voit să ne prezinte, pe mine și pe colegul Supilo, aici în cameră, va să zică înaintea lumii întregi, cași când noi am agita în spirit antipatriotic, împotriva patriotismului maghiar, împotriva statului ungar, împotriva fraternității între maghiari și croați sau între maghiarime și naționalități. Domnilor deputați, omul poate să se obișnuiască în viața sa la multe lucruri; sunt însă lucruri, la cari nu se poate obișnui. Așa îmi aduc aminte că în timpul îndelungat, când ani de zile am suferit amarurile închisorilor, pentru că am luptat pentru libertățile popoarelor, repet, în acest timp m'am obișnuit la multe, dar la un singur lucru nu m'am putut obișnui; să nu simt, cum inima mea iubitoare de libertate, sângera de durere, când dimineața și seara descuiam sau închideam ușa închisorii mele. (Neliniște). Tot așa nu m'am putut obișnui în camera deputaților, că atunci când uzez de drepturile mele înscrise în lege, atunci când țin un discurs, aici, în cameră, să flu timbrat de dușman al statului și al patriei, numai și numai fiindcă eu vreau să-mi servesc patria conform convingerilor mele politice. (Zgomot).

»Protestez solemn împotriva acestei insinuații a d-lui deputat Buza Barna. Dacă într'adevăr există în țara și în camera aceasta spirit-antinațional, dacă există tendințe contrare statului și națiunii, atunci tendința aceasta nu poate să fie decât cea care se împotrivesc drepturilor și respectului pentru legi. (Aprobări vii în centru). Aceste tendințe trebuie stărpite din Ungaria, pentru că cei cari sunt aderenți ei sunt dușmanii națiunii ungare, ai cărei membri egali îndreptățiți suntem cu toții. Nu sunt, prin urmare, eu dușmanul națiunii ungare, ci e spiritul și șovinismul pe care îl reprezintă dl Buza Barna (zgomot îndelungat)«.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Om milostiv.

Scrișă de Em. Gârleanu.

— Ei, acū i-acū, neică! zise el. Iar nașu-său îi răspunse fără înconjur:

— Ascultă-mă ce-ți spui eu: nu fi papă-lapte; du-te la conul Mitică Limbă-dulce, că altminteri mergi la pușcărie cu mâinile în buzunar... Du-te la el; și-o face el ce și-o face, și-i scăpa. Dă, îi avocat mare, îi om cu trecere, și-i d'ai noștri din popor.

Șiată-l acum pe Ghiță Pașalău mergând l'deputatul și avocatul Mitică Limbă-dulce, care are casa în strada Justiției Nr. 5 și cre primește între 6 și 7 seara, chiar Dumineca și sărbătorile.

Dimineața fusese o zi frumoasă, — soare și cald, adevărată zi de început de primăvară; e pe la mijlocul lui Martie. Ghiță Pașalău și-a făcut ghetetele, și-a înfășurat gâtul cu o legătură roșie, și-a luat pardesiul și pălăria cea tare. Dar iată, când nici nu se aștepta, — că de atâtea gânduri n'avesuse vreme să se mai uite spre

cer — se trezește, pe drum, că începe să bureze. Dracul s'o ia de ploaie! Poftim! asta-i trebuia?... I-se strica lustrula ghetete și i-se muia pălăria. Până la avocat mai avea doar o bucată bună. De abea e în strada Mitriade, și până în acea a lustruții mai avea de străbătut două: aceea a lui Gambetta și-a lui Popa-Prescură... Iu-tește pasul. Ploaia se întetește și după câte-va clipe, Pașalău aude cu groază cum îi lipăie picioarele în apa strânsă repede prin adânciturile lăsate de tăbliile sfărâmate ale trotuarului.

A ajuns. O casă la stradă, cu o poartă mare, de fier. Înainte de-a intra în curte, Pașalău se oprește, privește 'n toate părțile dacă nu-i văzut, apoi ridică, repede, picioarele pe rând, le șterge cu cele două colțuri ale pardesiului, și, încet-încet, suie scările, gâfâind, ca și când ar fi călcat poștii. Bate mai întâia în geam; dar în sala luminată strălucitor, nu răsare nimeni. Atunci își aduce aminte de sonerie; se uită, caută. A găsit-o, e la îndemână, în stânga, lângă ușorul ușii. dedesubtul unei tăblițe, pe care, lui Pașalău, i-se pare că scrie »curaj!«.

Și, într'adevăr, ridică mâna, întinde degetul arătător, — de-abia atinge bum-buruzul alb, și-și trage degetul ca și când

s'ar fi fript: soneria sbârâise deodată scurt, ascuțit, ca și când omul călcase o dihanie pe coadă.

Ușa dinăuntru dela sală se deschise, apoi cheia se învârti și 'n broasca ușii cesteilalte, și un fecior, în livrea, se plecă puțin, ca și când i-ar fi fost frică să nu i-se umezească frizura de aerul jilav de afară:

— Poftiți, domnule!

Pașalău nici nu apucă să păsească bine pragul, și feciorul îl și deschise la paltan, în aceeași vreme în care îi și smulgea pălăria din cap; apoi, întorcându-l în loc, pe călcăie, ca pe-o păpușă, îl desbracă lăsându-l în redingotă.

Pe urmă feciorul se înclină, iar mai adânc:

— Mă rog, poftiți!

Și-l i-a de mijloc, îl trece printr'un antreu lustruit așa de tare, că Pașalău lunecă de două ori, pe spate; apoi îl aruncă într'un salon, Pașalău rămâne buimac, în mijlocul odăii, îmbrăcată toată în albastru, cu oglinzi mari, drepte, de sus până jos, cu două policandre atârinate de tavan, — o lumină orbitoare. În oglinda din față, omul se vede bine, deși la început nu-i vine să creadă că e el. Pentru întâiași

dată se privește întreg, și atât de bine, atât de amănunțit. Nici-odată nu se văzuse atât de subțire, că par'că redingota măslinie — el o crezuse neagră cum e cărbunele — îi ține oasele strânse la un loc, să nu i-se risipească pe jos. Și nasul lung i-se scoboară așa de adus înăuntru, de vârf spre gură, ca un clește ce-ar fi vrut să-i smulgă ceva, — cuvintele care acum simțea el bine că n'o să-i vie pe limbă. Ochii șterși; cărunți; sgribuliti... Tare-a 'nbătrânit... I-se pare că-i la un vrăjitor. Atâta sclipire, de sus de pe pereți, de jos, îi face rău, îl ametește. Pașalău se uită prin prejur; chiar lângă el e un jilț; îndoiaie încet genunchii și se lasă, ușor, pe marginea scaunului. Deodată în trei oglinzi, alți trei oameni, se lăsară odată cu dânsul, ca niște umbre, ce-i urmăreau mișcărilor. Pașalău răsufli adânc... Cine-l pusesse să vie la un avocat așa de mare! Par' că-i incolțise în minte un gând: s'o șteargă frumusețea. Dar ușa se deschise din nou, și-un alt fecior — așa îmbrăcat în negru — răsare în prag.

— Dumneavoastră vroiti să vorbiți cu domnul avocat?

Pașalău se gândi, că doar la asta venise; inghiți mai mult decât răspunse:

— Hîhi!

Aviz!

Din partea Direcțiunii a loteriei de Clase din Budapesta ni s'a predat nouă vânzarea lozurilor a loteriei reg. ung. în colectă principală.

Am deschis Biroul nostru în Brașov, Strada Vămiei Nr. 36,

și rugăm On. public să se adreseze nouă pentru cumpărare de losuri.

Praxa îndelungată în branșa aceasta ne pune în plăcută poziție de a servi On. clientelă prompt și cu conștiințioasă.

În zilele tragerii loteriei se pot vedea la noi știrile telegrafice, precum și listele oficioase de câștiguri.

Rugându-ne de o cercetare binevoitoare ne recomandăm

Cu toată stăruință

Julius Friede & Comp.,

Brașov, Strada Vămiei 36.

(78,2-3.)

Cărți de rugăciuni.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat Cora, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți cuprinzând diferite rugăciuni: rugăciunea de seară, cântărea de laus pentru sfânta Născătoare, Rugăciunile în zilele de peste săptămână, Liturgia de Duminecă, Acatistul binevoitor, Canone, Rugăciuni de pregătire pentru mărturisire, Rugăciunile din săptămâna luminată, Rugăciunile din ziua Născerii Domnului, Rugăciuni de cuprins felurit etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxose. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurit.

Carte de rugăciune de Calistrat Cora sunt cu: Cor. 1-40, 1-60, 1-80, 2-40, 2-60, 7-80, 8-40.

Lauda lui Dumnezeu: costă — 90, — 60, 1-80, 2-10, 2-65, 2-80, 3-10, 3-50

Cheia Raiului costă: — 75, 1-20, 1-40 2-30, 3-50.

Versurile născerii Domnului nostru Isus Christos, . . . — 12.

Visul Născătorului de D-zeu — 12.

Sonorul său frumos răsună în toate plânso-cântările la mormântul Domnului nostru Isus Christos de Urecescu. . . . 24.—

Epistole a Domnului nostru Isus Christos ce a trimis-o Dumnezeu din ceruri, . . . — 24

NOXIN

Se capătă în toate prăvăliile mai mari
The „NOXIN“ Co.

Londra:
E C 57, Chiswell Street
Wiena XVIII.:
Willy Weingartner
S mpey-Strasse 13.
Telefon 22149.

Paris:
125, Rue Montmartre

Budapesta, VI.:
Brüder Hochsinger.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui MUSCHONG din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel livrează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat, fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Bailele de la Boziș renumite în toată lumea pentru fabricarea de apă gazoasă, băuturilor, și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial și puțin sporic.

Serviciu demn de încredere și conștiințios
Apă minerală și apă vindecătoare

în sticle de 1/4 și 1/2 litru.

Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și bătăie.

Apă de masă de rangul întâiu!!

Informații se dau cu plăcere din partea
Muschong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser-Versand in Buziasfürdő.

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIASFÜRDÖ.** Inter. Telef. 18.

Se caută reprezentanți locali abili.

Cerința principală a frumuseții este Teintul frumos.

Fiecare Dama îl poate avea folosind

MARGIT-CRÈME

a lui FÖLDES.

Margit-Crème este un cosmetic fin, cu miros plăcut, împurată pielea îndată o molțată ca catifelea, în 10 zile se schimbă pielea perfect și dispar fără urme pișturile, petele de ficat și orice necurățenie de pe față.

Un avantaj are Crème aceasta, că nu acoperă pielea cu grăsime, nu o face lucie ca alte creme. Din contră dispare lustru pielei ca și pudra, și în urma aceste se poate folosi și peste zi. Hrănește pielea, câștigând o freschețea ca de copil și molțată ca catifelea.

Ace este avantaj important, că nu conține argint viu sau plumb, prin urmare este nevinovat.

Prețul: un borcan mare cor. 2.—, mic C. 1. Margit-Săpun — 70 b. Margit-Pudră C. 1-20 b Margit-Pasta de dinți C. 1. Apa de obraz C. 1.

Producător: **Clemens v. Földes** farmacist în ARAD.

Comandă de 6 Cor se trimite franco. Se capătă la farmaciile: Iul. Hornung, Emil Ickerius, Fr. Kelemen, V. Klein, Rud. Kugler, Eugen Neustädter, H. Obert, V. Roth, Franc. Stenner, Teutsch & Tartler drug în Brașov, și la farma Kernel Demeter în Orăștie. B.

Numai sticle cu numele **SICULA** sunt veritabile. Apa de izvor „**SICULA**” din Málnás. Cea mai bună apă vindecătoare și rectoritoare.

Dispare imediat acrișul.

Ne-întrecută pentru escitarea apetitului și ușurarea flegmei.

Întrece toate pe minerale în cazuri de catar al gâtului, a organelor de respirație, plămâni, stomac intestine, rinichi, beșică.

DEPOU principal pentru Ungaria:

BRAZAY KÁLMÁN,

Regele borvizului sărat. Bpest, József-körút 37. Se capătă în toate farmaciile Drogeriile și prăvăliile de delicatose. Telefon Nr. 58-64

Contra tusei, răgușei și catarului are efect mai bun

Bomboane Pemete ale lui RETHY

a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres **Bomboane Réthy,** deoarece sunt multe imitații rele.

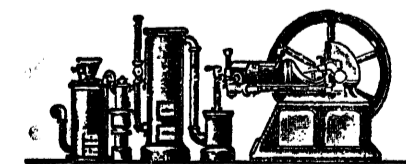
1 Carton 60 bani.

Să cumpărăm numai

RÉTHY Pemete bombóne!

Puterea motrice cea mai sigură și perfectă:

Fabricat de rangul prim SAUGGAS-MOTORE

Intrebuintate la încălzirea cu Antracit, Kooks, precum și cărbuni de lemn. Funcționarea cea mai lefină și regulată.

Cea mai sigură !!! **GARANȚIE!!!** Spese de funcționat ca 1-2 bani de HP.

Permanent în deposit: **Motors de ulei și Benzin. Locomobile și Garnituri de îmbilătit.**

— Condițiuni favorabile de plată. — **B. DÉNES,** Motor-specialist, **Budapest, V.,** Lipót-körút 15. Preț curent și devis gratis!

(84,6-20).

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau iunare.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.